

שבת דף לד

משנה.

שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה: עשרתם, ערבכם? הדליקו את הנר. ספק חשכה ספק אינו חשכה - אין מעשרין את הודאי, ואין מטבילין את הכלים, ואין מדליקין את הנרות. אבל מעשרין את הדמאי, ומעריבין וטומנין את החמין.

שאלה: מנא הני מילי?

תשובה: אמר רבי יהושע בן לוי: אמר קרא (איוב ה) **וַיָּעַת כִּי שָׁלוֹם אֶחָד וּפְקֻדַּת טָק וְאֵא תַחֲטָא.**

הוספת פרט הקשורה להלכה במשנה: אמר רבה בר רב הונא: אף על גב דאמור רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר וכו', צריך למימרינהו בניחותא, כי היכי דליקבלינהו מיניה. אמר רב אשי: אנא לא שמיע לי הא דרבה בר רב הונא, וקיימתי מסברא

קושי:

שתיירה	שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה, עם חשכה אין, ספק חשכה ספק אינו חשכה - לא.	ספק חשכה ספק אינו חשכה מערב!
תירוצ	בעירובי תחומין	בעירובי חצרות

הלכה בקשר לעירוב ובין השמשות: ואמר רבא: אמרו לו שנים צא וערב עלינו. לאחד עירב עליו מבעוד יום, ולאחד עירב עליו בין השמשות. זה שעירב עליו מבעוד יום - נאכל עירובו בין השמשות, וזה שעירב עליו בין השמשות - נאכל עירובו משחשכה, שניהם קנו עירוב.

קושי: מה נפשך, אי בין השמשות יממא הוא - בתרא ליקני, קמא לא ליקני! ואי בין השמשות ליליא הוא, קמא ליקני, בתרא לא ליקני!

תירוצ: בין השמשות ספקא הוא, וספקא דרבנן לקולא.

הסבר להטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל: אמר רבא: מפני מה אמרו: אין טומנין בדבר שאינו מוסיף הבל משחשכה - גזרה שמא ירתיה.

קושי: אמר ליה אביי: אי הכי, בין השמשות נמי ניגזר!

תירוצ: אמר ליה: סתם קדירות רותחות הן.

הסבר להטמנה בדבר שמוסיף הבל ואמר רבא מפני מה אמרו אין טומנין בדבר המוסיף הבל ואפילו מבעוד יום - גזירה שמא יטמין ברמץ שיש בה גחלת.

קושי: אמר ליה אביי: ויטמין!

תירוצ: גזירה שמא יחתה בגחלים.

תנו רבנן: בין השמשות ספק מן היום ומן הלילה, ספק כולו מן היום, ספק כולו מן הלילה - מטילין אותו לחומר שני ימים.

רבי יהודה	משתשקע החמה כל זמן שפני מזרח מאדימין, הכסיף התחתון ולא הכסיף העליון - בין השמשות, הכסיף העליון והשוה לתחתון - זהו לילה
רבי נחמיה	כדי שיהלך אדם משתשקע החמה חצי מיל
רבי יוסי	בין השמשות כהרף עין, זה נכנס וזה יוצא, ואי אפשר לעמוד עליו.

שאלה: אמר מר: **מטילין אותו לחומר שני ימים**, למאי הלכתא?

תשובה: אמר רב הונא בריה דרב יהושע: לענין טומאה, כדתנן: **ראה שני ימים בין השמשות - ספק לטומאה ולקרבת, ראה יום אחד בין השמשות - ספק לטומאה.**

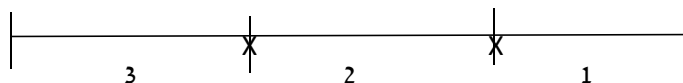
רקע - זב

ראייה אחת - כמו בעל קרי - טובל וטהור באותו ערב.

2 ראיות - אם היו בימים רצופים - מחכה 7 ימים נקיים ובסוף טובל - אין קרבן

2 ראיות - אם היו שלא בימים רצופים - כל יום נידון לעצמו - כבעל קרי

3 ראיות - מחכה 7 ימים נקיים ובסוף טובל ומביא קרבן

מאתר של הדרן

הרבנית מישל כהן פרבר

www.hadran.org.il

סתירה	איזהו בין השמשות - משתשקע החמה, כל זמן שפני מזרח מאדימין. הא הכסיף התחתון ולא הכסיף העליון - לילה הוא	הכסיף התחתון ולא הכסיף העליון - בין השמשות!
תירוץ רבה אמר רב יהודה אמר שמואל	כרוך ותני, איזהו בין השמשות - משתשקע החמה כל זמן שפני מזרח מאדימין, והכסיף התחתון ולא הכסיף העליון - נמי בין השמשות, הכסיף העליון והשוה לתחתון - לילה	שיעור בין השמשות בכמה? אמר רבה אמר רב יהודה אמר שמואל: שלשה חלקי מיל. מאי שלשה חלקי מיל? אילימא תלתא פלגי מילא - נימא מיל ומחצה! אלא תלתא תילתי מילא - נימא מיל! אלא: תלתא ריבעי מילא
תירוץ רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל	הכי קתני: משתשקע החמה כל זמן שפני מזרח מאדימין - יום, הכסיף התחתון ולא הכסיף העליון - בין השמשות, הכסיף העליון והשוה לתחתון - לילה.	רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: שני חלקי מיל. מאי שני חלקי מיל? אילימא תרי פלגי מילא - לימא מיל! ואלא תרי רבעי מילא - לימא חצי מיל! אלא: תרי תילתי מיל .

שאלה על שתי השיטות: מאי בינייהו?
תשובה: איכא בינייהו פלגא דדנקא.

